

ALGEMENE VOORWAARDEN VOOR ONDERNEMINGEN AANGESLOTEN BIJ DE NEDERLANDSE VERENIGING VAN ONDERNEMERS IN HET CARROSSERIEBEDRIJF (FOCWA-VOORWAARDEN)

1. Definities

- 1.1 In deze voorwaarden wordt onder de volgende begrippen verstaan:
Consument: een wederpartij, natuurlijk persoon die niet handelt in de uitoefening van een beroep of bedrijf.
1.2 Gebruiker: het FOCWA-lid dat deze algemene voorwaarden in een overeenkomst gebruikt.
1.3 Object: de zaak waarop een offerte of een overeenkomst betrekking heeft.
1.4 Verder worden in de voorwaarden de volgende begrippen gehanteerd:
1.5 Bekleding: het opnieuw bekleden of herstellen van de bekleding van een object.
1.6 Consumentengeschil: een geschil tussen een gebruiker en een consument.
1.7 FOCWA-Eurogarantbedrijf: de onderneming van een gebruiker die is aangesloten bij de Stichting FOCWA Garantiefonds en die herkenbaar is aan het schild met de tekst "FOCWA-Eurogarantbedrijf" op het bedrijfspand.
1.8 Nieuwbouw: het bouwen, opbouwen, ombouwen en/of aanpassen van voertuigen (waaronder begrepen aanhangwagens en trailers) of delen van voertuigen zoals carrosserieën en/of onderstellen en alle daarmede in de ruimste zin verband houdende voorbereidings-, uitvoerings- en afwerkingswerkzaamheden.
1.9 Reparatie en onderhoud: schadeherstel, lak en spuit-, onderhoud en alle overige werkzaamheden aan of met betrekking tot voertuigen of delen van voertuigen die niet als nieuwbouw, schoonmaak en/of restauratie kunnen worden beschouwd.
1.10 Restauratie: alle werkzaamheden, zoals ontmanteling, herstel en/of vervanging van onderdelen, revisie, opbouw, met het specifieke doel het object te brengen in een uiterlijke en technische staat van authenticiteit, waarvan aanmerkelijk is dat het bezat ten tijde van de eerste aflevering door de fabrikant, alsmede het zonnodig geschikt maken van het object voor het gebruik op de openbare weg.
1.11 Schoonmaak: alle werkzaamheden die gericht zijn op het reinigen en/of oppoetsen van het object.
1.12 Wederpartij: de natuurlijke- of rechtspersoon, dan wel zijn rechtsopvolger, ten behoeve van wie door of vanwege gebruiker diensten worden verricht en/of een werk tot stand wordt gebracht.
1.13 Werkzaamheden: nieuwbouw, restauratie, schoonmaak, bekleding alsmede reparatie en onderhoud.

2. Toepasselijkheid

- 2.1 Deze algemene voorwaarden zijn van toepassing op alle rechtshandelingen van gebruiker, alsmede op de tussen gebruiker en de wederpartij gesloten overeenkomst(en) en de daaraan voorafgaande rechtsbetrekkingen, ongeacht de woon- of vestigingsplaats(en) van de bij die overeenkomst betrokken partijen en ook ongeacht de plaats waar de overeenkomst tot stand is gekomen dan wel dient te worden uitgevoerd. De algemene voorwaarden zijn aan de wederpartij voor of bij het sluiten van de overeenkomst ter hand gesteld.
2.2 Onverminderd het bepaalde in het vorige lid kan de wederpartij deze algemene voorwaarden ook inzien bij de Arrondissementsrechtbank te 's-Gravenhage of aan gebruiker verzoeken zorg te dragen voor kosteloze, onmiddellijke toezending van een exemplaar daarvan.
2.3 Deze algemene voorwaarden zullen te allen tijde prevaleren boven die, welke eventueel door de wederpartij worden gehanteerd. Voor zover nodig wijst gebruiker hierbij uitdrukkelijk de toepasselijkheid van die algemene voorwaarden van de wederpartij van de hand.
2.4 Indien enige bepaling van deze voorwaarden wordt vernietigd dan wel nietig of anderszins niet afdwingbaar blijkt, zal het eventueel wel rechtsgeldige gedeelte daarvan in stand blijven. Het vernietigde, nietige of niet afdwingbare gedeelte zal worden vervangen door een bepaling die de bedoelingen van die oorspronkelijke bepaling weergeeft voor zover maximaal rechtens toegestaan.

3. Offertes

- 3.1 Een offerte van gebruiker is een uitnodiging tot het doen van een aanbod.
3.2 Mocht een offerte evenwel als aanbod worden aangemerkt of kunnen worden beschouwd, dan wordt dit geacht vrijblijvend te zijn gedaan, ook indien de offerte een termijn voor aanvaarding inhoudt of anderszins uit de offerte voortvloeit dat zij onherroepelijk is.
3.3 Indien het in de offerte opgenomen aanbod niet vrijblijvend is, is het gedurende twee weken na dagtekening daarvan geldig, tenzij gebruiker in de offerte uitdrukkelijk anders heeft bepaald.
3.4 Alhoewel gebruiker de nodige zorgvuldigheid zal betrachten bij het formuleren van zijn offertes, waaronder begrepen prijslijsten, brochures en andere gegevens die op enige (aanstaande) rechtsbetrekking tussen gebruiker en wederpartij kan (gaan) duiden, kunnen de uiteindelijk uit te voeren werkzaamheden dan wel de kosten daarvan hiervan afwijken, zet- en drukfouten nog voorbehouden. De gebruiker kan dan ook niet instaan voor de juistheid en volledigheid van hierin opgenomen gegevens, tenzij uitdrukkelijk anders schriftelijk is overeengekomen.

4. Wijzigingen

- 4.1 Partijen kunnen slechts schriftelijk afwijkende voorwaarden of wijzigingen van de overeenkomst overeenkomen. Deze zullen geen deel uitmaken van deze algemene voorwaarden.
4.2 Indien tijdens het uitvoeren van werkzaamheden blijkt dat deze niet of niet geheel uitvoerbaar zijn vanwege de staat van het object, de onderdelen daarvan of door de wederpartij ter beschikking gestelde zaken, zal de gebruiker de wederpartij daarvan op de hoogte brengen. Partijen zullen dan in onderling overleg bepalen of de overeenkomst dient te worden gewijzigd. De overeenkomst zal indien nodig naar redelijkheid en billijkheid worden gewijzigd.

5. Stelposten; meer- en minderwerk

- 5.1 Indien in een overeenkomst voor bepaalde werkzaamheden één of meer stelposten of verrekenbare hoeveelheden zijn opgenomen, zullen de daadwerkelijk verrichte werkzaamheden en geleverde hoeveelheden worden verrekend.
5.2 Zodra de gebruiker voorziet, dat de desbetreffende stelpost het in de overeenkomst opgenomen bedrag met meer dan 10% zal overschrijden, is de gebruiker gehouden de wederpartij hiervan in kennis te stellen. Partijen zullen alsdan in onderling overleg bepalen of de overeenkomst dient te worden gewijzigd. De aldus overeengekomen wijzigingen van de overeenkomst zijn slechts bindend, nadat deze schriftelijk door de gebruiker zijn bevestigd en deze bevestiging door beide partijen is ondertekend.
5.3 Zowel de gebruiker als de wederpartij hebben het recht om bij de in artikel 5.2 bedoelde situatie de overeenkomst te ontbinden. De door de gebruiker tot het moment van ontbinding verrichte werkzaamheden zullen in dat geval evenwel door de wederpartij verschuldigd blijven.

6. Prijzen

- 6.1 Indien de wederpartij consument is, gelden prijzen inclusief BTW en overige heffingen, tenzij door de gebruiker anders wordt vermeld. Indien de wederpartij geen

consument is, gelden prijzen exclusief BTW en overige heffingen, tenzij door de gebruiker anders wordt vermeld.

- 6.2 Indien na de totstandkoming van een overeenkomst en voor het overeengekomen tijdstip van op- of aflevering en/of beëindiging van de werkzaamheden de prijzen van hulpmaterialen, grondstoffen of onderdelen, de lonen of welke prijsbepalende factoren dan ook, zijn gewijzigd, mag de gebruiker de prijs overeenkomstig aanpassen. Indien de prijswijziging naar maatstaven van redelijkheid en billijkheid onaanvaardbaar zou zijn, is de consument bevoegd de overeenkomst te ontbinden.
6.3 Prijsverhogingen voortvloeiende uit op verzoek van de wederpartij verrichte aanvullingen en/of wijzigingen van de overeenkomst, zijn voor rekening van de wederpartij.
6.4 Ter zake van de uitgevoerde werkzaamheden wordt door de gebruiker op verzoek van de wederpartij een gespecificeerde nota verstrekt. Indien vooraf een prijs is overeengekomen, wordt op verzoek van de wederpartij een schriftelijke specificatie van de werkzaamheden verstrekt.
6.5 De wederpartij dient eventuele bezwaren tegen enige nota of factuur binnen 10 dagen na ontvangst daarvan kenbaar te maken.

7. Betaling

- 7.1 Betaling dient te geschieden direct voor de op- of aflevering van het object, tenzij partijen anderszins (bijvoorbeeld vooruitbetaling) zijn overeengekomen.
7.2 Indien betaling na de op- of aflevering van het object wordt overeengekomen, is de wederpartij verplicht de verschuldigde vergoeding of het resterende gedeelte te voldoen binnen dertig dagen na factuurdatum.
7.3 De vordering van gebruiker is evenwel terstond geheel opeisbaar, waarbij het verzuim van de wederpartij tegelijkertijd intreedt, indien:
(a) de wederpartij een verzoek tot surséance van betaling indient of surséance van betaling is verleend, haar faillissement is aangevraagd of zij in staat van faillissement is verklaard of tot boedelafstand overgaat;
(b) beslag op het geheel, dan wel een gedeelte van het eigendom van de wederpartij wordt gelegd;
(c) de wederpartij haar bedrijf, of althans een wezenlijk deel daarvan, staakt, vervreemdt of op andere wijze voortzet.
7.4 Schulden van de wederpartij – ongeacht uit welke hoofde dan ook – dienen aan de gebruiker contant of via girale of bancaire overschrijving te worden voldaan.
7.5 De wederpartij wordt in de wederkerige overeenkomst met de gebruiker geacht als eerste te presteren. De prestatie van de gebruiker bestaat in dit verband uit op- of aflevering van het object.
7.6 Indien de wederpartij enig verschuldigd bedrag niet tijdig voldoet, is zij, vanaf het moment dat de ingevolge dit artikel bepaalde termijn voor nakoming is verstreken een rente verschuldigd van 1% per maand (waarbij een gedeelte van een maand als maand wordt beschouwd) over het verschuldigde bedrag, tot aan de algehele voldoening daarvan.
7.7 Alle door de gebruiker redelijkerwijs te maken kosten ter verkrijging van voldoening buiten rechte door de wederpartij van al hetgeen zij aan de gebruiker is verschuldigd, komen voor rekening van de wederpartij.
7.8 Indien gebruiker de wederpartij in rechte moet betrekken om naleving van de overeenkomst af te dwingen, is de wederpartij gehouden alle in verband met de gerechtelijke procedure gemaakte kosten, zoals de kosten voor rechtsbestand en raadslieden, te betalen indien gebruiker geheel of gedeeltelijk in het gelijk wordt gesteld.

8. Levertijd

- 8.1 De door gebruiker vermelde levertijd van het object is geen fatale termijn in de zin van artikel 6:83 sub a BW maar een vrijblijvend opgegeven termijn.
8.2 Wijzigingen in de overeenkomst, zoals bedoeld in artikel 4.1, kunnen leiden tot overschrijding van eventueel voorafgaand opgegeven levertijden. In geval van wijziging wordt de levertijd geacht te zijn verlengd met een niet-fatale termijn naar verhouding met de overeengekomen wijzigingen.
8.3 Na het verrichten van de overeengekomen werkzaamheden en kennisgeving daarvan door de gebruiker aan de wederpartij, dient de wederpartij het betreffende object binnen één week na verzending van de kennisgeving op te halen.
8.4 Indien de wederpartij niet aan de in lid 8.3 van dit artikel genoemde verplichting voldoet, is zij niettemin gehouden de verschuldigde prijs te betalen, als ware het object aan haar afgeleverd. In dat geval mag de gebruiker bovendien redelijke stallings- of opslagkosten bij de wederpartij in rekening brengen.

9. Garantie

A. Gebruikers

1. De gebruiker garandeert dat de door hem verrichte of aan derden uitbestede werkzaamheden naar goed vakmanschap worden uitgevoerd. Deze garantie wordt verleend gedurende één jaar na op- of aflevering van het object en gehele betaling van de verschuldigde vergoeding, tenzij schriftelijk anders is overeengekomen.
2. De gebruiker kan ten behoeve van de wederpartij een document afgeven waarin garantiebepalingen voorkomen betreffende de verrichte werkzaamheden.
3. Ten aanzien van bij de werkzaamheden gebruikte zaken die niet door de gebruiker zelf zijn vervaardigd geldt de garantie en de garantietermijn, voor zover van toepassing, van de betreffende leverancier of fabrikant.
4. De in A lid 1 van dit artikel omschreven garantie geldt niet in het geval van:
a. gebreken die het gevolg zijn van een niet door of namens de gebruiker onzorgvuldige uitgevoerde behandeling en/of blootstelling van het object aan extreme omstandigheden dan wel het gevolg zijn van niet door of namens de gebruiker bij uitvoering gemaakte constructiefouten met betrekking tot het object;
b. gebreken die zijn ontstaan door het gebruik van zaken die door de wederpartij aan de gebruiker ter beschikking zijn gesteld tenzij de opdracht strekt tot opheffing van die gebreken;
c. bij daglicht niet met het blote oog waarneembare kleurverschillen in de laklaag van het object;
d. aantasting van de laklaag van het object die is ontstaan:
- door een van buiten komende oorzaak;
- aan niet door de gebruiker aangebrachte of niet door de gebruiker bewerkte delen;
e. gebreken aan objecten die na aflevering door de gebruiker niet in de onderneming van de gebruiker een nadere behandeling hebben ondergaan, terwijl deze nadere behandeling naar goed vakgebruik wel noodzakelijk was en waarvan de noodzaak door de gebruiker schriftelijk aan de wederpartij uiterlijk bij op- of aflevering van het object kenbaar is gemaakt. Deze uitsluiting geldt alleen als verband bestaat tussen het gebrek en het verzuim;

f.	zaken dan wel werkzaamheden ten aanzien waarvan de gebruiker bij het sluiten van de overeenkomst uitdrukkelijk te kennen geeft, dat hij zich niet kan verenigen met een aan hem door de wederpartij voorgeschreven keuze van materialen, onderdelen en/of werkmethoden;	14.3	kan de gebruiker zonder ingebrekestelling en zonder rechterlijke tussenkomst de overeenkomst onmiddellijk geheel of gedeeltelijk ontbinden. Indien de wederpartij een natuurlijk persoon is, hebben de gezamenlijke erfenamen bij zijn overlijden de mogelijkheid om de werkzaamheden volledig uit te laten voeren, dan wel begonnen werkzaamheden te doen staken met vergoeding van de kosten van reeds door de gebruiker verrichte werkzaamheden. De gezamenlijke erfenamen dienen binnen één maand na het overlijden van de wederpartij aan de gebruiker schriftelijk kenbaar te maken voor welke mogelijkheid wordt gekozen, bij gebreke waarvan de gebruiker het recht heeft de overeenkomst zonder rechterlijke tussenkomst te ontbinden.
g.	te bewerken zaken die zich in een staat bevinden die het onmogelijk maakt de aanwezige gebreken – waaronder corrosie – binnen het kader van hetgeen is overeengekomen aldoende te verhelpen of te verwijderen, alsmede wanneer de zaken niet in de onderneming van de gebruiker zijn vóorbewerkt.	14.4	De gebruiker zal bij ontbinding van de overeenkomst, zoals bedoeld in de leden 2 en 3 van dit artikel, gerechtigd zijn betaling te vorderen van de gehele overeengekomen prijs, indien alle werkzaamheden door hem zijn verricht dan wel een evenredig gedeelte van de overeengekomen prijs, indien de werkzaamheden gedeeltelijk zijn verricht onverminderd het recht op vergoeding van de door hem geleden schade tengevolge van de ontbinding van de overeenkomst.
5.	De aanspraak op de garantie, zoals bedoeld in dit artikel A vervalt indien:	14.4	15. Eigendomsvoorbehoud en retentierecht
a.	de wederpartij het object niet binnen de door de gebruiker vastgestelde termijn ter beoordeling/controle aanbiedt aan welke beoordeling/controle voor de wederpartij geen kosten zijn verbonden;	15.1	15.1 Alle in het kader van een specifieke overeenkomst (op)geleverde en nog (op) te leveren objecten blijven uitsluitend eigendom van de gebruiker totdat alle vorderingen in het kader van die specifieke overeenkomst die de gebruiker heeft of zal verkrijgen op de wederpartij volledig zijn betaald.
b.	de wederpartij bij zichtbare gebreken haar reclames niet binnen een maand na aflevering van het object schriftelijk met een duidelijke omschrijving van de klachten bij de gebruiker indient;	15.2	15.2 Totdat de wederpartij aan de gebruiker alle in het kader van een specifieke overeenkomst verschuldigde bedragen heeft voldaan, kan de gebruiker de desbetreffende zaken van de wederpartij onder zich houden en daarop zijn vordering met voorrang verhalen, tenzij de wederpartij ter voldoening van deze bedragen voldoende zekerheid stelt.
c.	de wederpartij die geen consument is, bij niet uiterlijk zichtbare gebreken haar reclames niet binnen 14 dagen na het ontdekken van deze gebreken schriftelijk en met een duidelijke omschrijving van de klachten bij de gebruiker indient;	15.3	15.3 Indien de ingevolge artikel 7 bepaalde termijn voor betaling van een verschuldigd bedrag voor werkzaamheden is verstreken, is de gebruiker tevens gerechtigd de aan het object of onderdelen daarvan gemonteerde zaken die zijn eigendom zijn, te demonteren voor zover daardoor geen schade wordt toegebracht aan het object. De gebruiker kan de hieraan verbonden kosten in rekening brengen bij de wederpartij.
d.	de wederpartij de gebruiker niet in de gelegenheid stelt om het gebrek te verhelpen;	15.4	15.4 In geval van be- of verwerking door gebruiker van de in lid 1 van dit artikel genoemde objecten met door of vanwege gebruiker verstrekte (hulp)zaken worden de be- of verwerkte objecten (hoofdzaken in de zin van artikel 3:4 BW) geacht door de wederpartij aan de gebruiker in vuistpand te zijn verstrekt.
e.	werkzaamheden die verband houden met de door de gebruiker verrichte werkzaamheden, zonder toestemming van de gebruiker door anderen dan deze aan het object zijn verricht, tenzij de noodzaak van het onmiddellijk verrichten van deze werkzaamheden door de wederpartij kan worden aangetoond.	15.5	15.5 Indien werkzaamheden zijn verricht is de wederpartij verplicht de aan haar onder eigendomsvoorbehoud (op)geleverde objecten met de nodige zorgvuldigheid en als herkenbaar eigendom van de gebruiker te bewaren.
B.	Gebruikers zijnde FOCWA-Eurogarantbedrijven	15.6	15.6 Indien de wederpartij in het kader van een specifieke overeenkomst in gebreke blijft met de nakoming van haar betalingsverplichtingen of in betalingsmoeilijkheden verkeert, is de gebruiker gerechtigd de nog bij de wederpartij aanwezige objecten, die in het kader van die specifieke overeenkomst onder eigendomsvoorbehoud zijn op- of afgeleverd, terug te nemen onverminderd de overige rechten van de gebruiker. Voorts is de gebruiker gerechtigd om door be- of verwerking nieuw ontstane objecten die bij de wederpartij aanwezig zijn als vuistpand onder zich te nemen en te houden totdat de wederpartij aan al haar betalingsverplichtingen heeft voldaan.
1.	Indien de werkzaamheden bestaan uit reparatie en onderhoud van een auto geeft de gebruiker die tevens FOCWA-Eurogarantbedrijf is, aan de wederpartij een FOCWA-Garantiebewijs af waarin de garantiebepalingen voorkomen betreffende het door de gebruiker verrichte of aan derden uitbestede reparatie en onderhoud.	16.	16. Geschillen
2.	Het FOCWA-Eurogarantbedrijf is niet verplicht een FOCWA-Garantiebewijs te verstrekken voor verrichte werkzaamheden in opdracht van een autobedrijf.	16.1	16.1 Een consumentengeschil kan naar keuze van de consument, aan welke keuze de gebruiker is gebonden, door de consument of de gebruiker aanhangig worden gemaakt bij de ANWB-FOCWA Geschillencommissie, die uitspraak zal doen in het geschil tussen partijen bij wege van bindend advies, of bij de bevoegde burgerlijke rechter.
3.	Indien het FOCWA-Eurogarantbedrijf geen garantiebewijs heeft afgegeven, geldt de garantie zoals uiteengezet in lid A van dit artikel.	16.2	16.2 Geschillen, niet zijnde consumentengeschillen, naar aanleiding van overeenkomsten waarop deze voorwaarden van toepassing zijn of naar aanleiding van nadere overeenkomsten die daarvan het gevolg zijn, kunnen op verzoek van partijen worden voorgelegd aan de Commissie van Toezicht voor het Carrosseriebedrijf die uitspraak zal doen in het geschil tussen partijen bij wege van bindend advies.
10.	Aansprakelijkheid	16.3	16.3 Voor het geval geen gebruik wordt gemaakt van de diensten van een hierboven genoemde Geschillencommissie, is bij uitsluiting bevoegd de arrondissementsrechtbank van het arrondissement waarin de gebruiker gevestigd is en/of zaak doet, voor zover het een geschil betreft dat tot de bevoegdheid van een arrondissementsrechtbank behoort.
10.1	De aansprakelijkheid van gebruiker voor enigerlei schade aan het object of zaken van de wederpartij is beperkt tot het bedrag dat haar aansprakelijkheidsverzekeraar in het voorkomende geval uitkeert. Gebruiker zal gedurende de looptijd van de overeenkomst een adequate bedrijfsaansprakelijkheidsverzekering hebben.	16.4	16.4 In geval van bindend advies zoals bedoeld in 16.1 en 16.2 is de procedure als volgt: (a) Een geschil dient schriftelijk aanhangig te worden gemaakt bij de secretaris van de desbetreffende commissie, per adres Postbus 299, 2170 AG te Sassenheim, met vermelding van namen en adressen van partijen en een zo duidelijk mogelijke omschrijving van het geschil en de eis, uiterlijk binnen zes maanden nadat het geschil is ontstaan. (b) Degene die een geschil aanhangig maakt dient klachtengeld te voldoen op een door de secretaris van de betreffende Geschillencommissie aangegeven wijze. Het klachtengeld dient te worden gezien als een bijdrage in de kosten die de behandeling van het geschil met zich meebrengt. (c) De behandeling van geschillen wordt nader bij reglement vastgesteld. Een exemplaar van het reglement, vergezeld van een in te vullen vragenformulier, zal aan de klager worden toegestuurd.
10.2	Gebruiker is niet aansprakelijk voor diefstal of verlies van zaken van de wederpartij en/of van derden die zich in of aan het object bevinden en die de gebruiker uit welken hoofde dan ook onder zich heeft. Onder zaken van de wederpartij wordt tevens begrepen lading, inventaris en schriftelijke bescheiden en waardepapieren.	16.5	16.5 Geschillen die verband houden met of voortvloeien uit deze algemene voorwaarden zullen bij uitsluiting door de bevoegde Nederlandse rechter worden beslecht. Dit beding vormt een schriftelijke overeenkomst in de zin van artikel 17 van het EEG-Executieverdrag van 27 september 1968.
10.3	Gebruiker is niet aansprakelijk voor indirecte schade, waaronder mede begrepen maar niet beperkt tot gevolgschade, gederfde winst of enige schade voortvloeiend uit of verband houdend met het niet kunnen realiseren van termijnen als bedoeld in artikel 8 en het afbreken van voorafgaande onderhandelingen.	17.	17. Toepasselijk recht
10.4	De in dit artikel 10 uiteengezette aansprakelijkheidsbeperkingen van gebruiker zijn niet van toepassing voor zover dit in strijd is met toepasselijk dwingend recht of voor zover de schadeveroorzakende gebeurtenis is veroorzaakt door opzet of bewuste roekeloosheid van gebruiker of haar hoogste leidinggevend personeel.	Op deze voorwaarden en op aanbiedingen en overeenkomsten waarop de voorwaarden geheel of gedeeltelijk betrekking hebben, alsmede op geschillen die uit deze voorwaarden voortvloeien of daarmee verband houden, is uitsluitend Nederlands recht van toepassing.	
11.	Overmacht	11.1	11.1 Een tekortkoming van de gebruiker zal hem niet worden aangerekend indien hij in een toestand van overmacht verkeert.
11.1	Een tekortkoming van de gebruiker zal hem niet worden aangerekend indien hij in een toestand van overmacht verkeert.	11.2	11.2 Onder overmacht wordt verstaan: een tekortkoming die gebruiker niet kan worden toegerekend doordat zij niet te wijten is aan zijn schuld, noch krachtens wet, rechtshandeling of naar het maatschappelijk verkeer geldende opvattingen voor zijn rekening komt, waaronder begrepen het geval, dat gebruiker door een (toerekenbare) tekortkoming of onzorgvuldigheid van derden niet in staat is zijn diensten te verrichten. Onder overmacht wordt mede begrepen: (a) Bedrijfsstoornis of bedrijfsonderbreking van elke aard, en onverschillig op welke wijze ontstaan; (b) Vertraagde of te late toelevering door een of meerdere leveranciers van gebruiker; (c) Transportmoeilijkheden of -belemmeringen van welke aard dan ook, waardoor het vervoer naar gebruiker toe of van gebruiker naar de wederpartij wordt gehinderd of belemmerd; (d) Oorlog(sgevaar) oproer, sabotage, overstroming, brand, uitsluitingen, bedrijfsbezetting, werkstakingen en gewijzigde overheidsmaatregelen;
11.2	Onder overmacht wordt verstaan: een tekortkoming die gebruiker niet kan worden toegerekend doordat zij niet te wijten is aan zijn schuld, noch krachtens wet, rechtshandeling of naar het maatschappelijk verkeer geldende opvattingen voor zijn rekening komt, waaronder begrepen het geval, dat gebruiker door een (toerekenbare) tekortkoming of onzorgvuldigheid van derden niet in staat is zijn diensten te verrichten. Onder overmacht wordt mede begrepen: (a) Bedrijfsstoornis of bedrijfsonderbreking van elke aard, en onverschillig op welke wijze ontstaan; (b) Vertraagde of te late toelevering door een of meerdere leveranciers van gebruiker; (c) Transportmoeilijkheden of -belemmeringen van welke aard dan ook, waardoor het vervoer naar gebruiker toe of van gebruiker naar de wederpartij wordt gehinderd of belemmerd; (d) Oorlog(sgevaar) oproer, sabotage, overstroming, brand, uitsluitingen, bedrijfsbezetting, werkstakingen en gewijzigde overheidsmaatregelen;	11.3	11.3 In geval van overmacht heeft de gebruiker binnen 3 weken na het ontstaan van een omstandigheid die overmacht oplevert het recht om naar keuze ofwel de termijn van op- of aflevering te wijzigen ofwel de overeenkomst buitengerechtelijk te ontbinden, zonder gehouden te zijn tot het betalen van schadevergoeding.
11.3	In geval van overmacht heeft de gebruiker binnen 3 weken na het ontstaan van een omstandigheid die overmacht oplevert het recht om naar keuze ofwel de termijn van op- of aflevering te wijzigen ofwel de overeenkomst buitengerechtelijk te ontbinden, zonder gehouden te zijn tot het betalen van schadevergoeding.	11.4	11.4 Na ontbinding van de overeenkomst heeft de gebruiker recht op vergoeding van de door hem reeds gemaakte kosten en/of uitgevoerde werkzaamheden, welk recht bij reparatie en onderhoud de gebruiker slechts heeft voor zover de wederpartij daar voordeel bij heeft.
11.4	Na ontbinding van de overeenkomst heeft de gebruiker recht op vergoeding van de door hem reeds gemaakte kosten en/of uitgevoerde werkzaamheden, welk recht bij reparatie en onderhoud de gebruiker slechts heeft voor zover de wederpartij daar voordeel bij heeft.	12.	12. Vervangen onderdelen
12.	Vervangen onderdelen	De bij de werkzaamheden vervangen en/of achtergebleven onderdelen en/of materialen worden eigendom van de gebruiker, tenzij partijen schriftelijk anderszins overeengekomen. In dat geval dient de wederpartij direct na de op- of aflevering van het object deze onderdelen en/of materialen in ontvangst te nemen.	13.
13.	Tekeningen en overige bescheiden	13.1	13.1 Tekeningen en overige bescheiden - met uitzondering van expertiserapporten en door de wederpartij geleverde schriftelijke stukken - die deel uitmaken van de overeenkomst of offerte, blijven eigendom van de gebruiker en mogen niet zonder zijn toestemming op welke wijze dan ook geheel of gedeeltelijk worden overgenomen of gereproduceerd of aan derden ter inzage worden gegeven. Zij dienen op eerste aanmaning aan de gebruiker te worden geretourneerd.
14.	Ontbinding	14.1	14.1 Ontbinding van de overeenkomst vindt plaats door een schriftelijke verklaring van de daartoe gerechtigde. Alvorens een schriftelijke ontbindingsverklaring tot een partij wordt gericht zal deze te allen tijde de ander schriftelijk in gebreke stellen en deze een redelijke termijn gunnen om alsnog zijn verplichtingen na te komen dan wel tekortkomingen te herstellen waarbij tekortkomingen nauwkeurig schriftelijk omschreven dienen te worden.
14.1	Ontbinding van de overeenkomst vindt plaats door een schriftelijke verklaring van de daartoe gerechtigde. Alvorens een schriftelijke ontbindingsverklaring tot een partij wordt gericht zal deze te allen tijde de ander schriftelijk in gebreke stellen en deze een redelijke termijn gunnen om alsnog zijn verplichtingen na te komen dan wel tekortkomingen te herstellen waarbij tekortkomingen nauwkeurig schriftelijk omschreven dienen te worden.	14.2	14.2 Indien de wederpartij niet, niet tijdig, niet volledig of niet behoorlijk voldoet aan enige betalingsverplichting, voortvloeiende uit enige met de gebruiker gesloten overeenkomst en zoals uiteengezet in artikel 5 van deze algemene voorwaarden,
14.2	Indien de wederpartij niet, niet tijdig, niet volledig of niet behoorlijk voldoet aan enige betalingsverplichting, voortvloeiende uit enige met de gebruiker gesloten overeenkomst en zoals uiteengezet in artikel 5 van deze algemene voorwaarden,	Sassenheim, 1 december 2003/	